
Den faglige motoren – slik fungerer fagaksen i Legeforeningen

AKTUELT I FORENINGEN

ANDREAS HASLEGAARD

andreas.haslegaard@legeforeningen.no

Kommunikasjonsavdelingen

Legeforeningen er mer enn en organisasjon for lønn og avtaler – den er også en sterk faglig drivkraft i utviklingen av norsk helsetjeneste. Gjennom fagstyret og faglandsrådet koordineres arbeidet til de 46 fagmedisinske foreningene, og det faglige arbeidet står sentralt i alt Legeforeningen gjør. Men hvordan fungerer egentlig denne fagaksen, og hvorfor er den så viktig?

LEDER FAGSTYRET: – Faglandsrådet er ikke bare et formelt møtepunkt – det er en plattform for bred debatt, der leger fra ulike spesialiteter deler erfaringer og perspektiver, sier Ståle

Ståle Onsgård Sagabråten, leder av fagstyret i Legeforeningen, varmer opp til årets faglandsråd med denne lille gjennomgangen.

Hvert år samles representanter fra de ulike fagmedisinske foreningene i Legeforeningen til det som kalles faglandsrådet. Dette møtet, som i år avholdes på Fornebu 29.-30. april, er en viktig arena for å sette faglige prioriteringer og koordinere fagutviklingen på tvers av spesialiteter. Her diskuteres blant annet arbeidsprogrammet til fagstyret, som har ansvaret for å følge opp faglige saker gjennom året.

– Faglandsrådet er ikke bare et formelt møtepunkt – det er en plattform for bred debatt, der leger fra ulike spesialiteter deler erfaringer og perspektiver. Overleger, ferdige spesialister og minst 25 prosent utdanningskandidater deltar, noe som sikrer at både erfarne stemmer og de som er under utdanning blir hørt. Det er tross alt de unge legene som skal bære faget videre, sier Sagabråten.

Hvordan organiseres fagaksen?

Legeforeningen som organisasjon er delt i tre hoveddeler: en geografisk del, en yrkesforeningsdel og en fagmedisinsk del. Faglandsrådet er det øverste organet i den fagmedisinske delen, og her blir beslutninger fattet med innspill fra de ulike spesialitetene.

For å sikre at alle fagmedisinske foreninger blir hørt, har større foreninger flere stemmer enn de mindre. Likevel er det viktig å ivareta bredden, og selv små foreninger med færre enn 50 medlemmer har en plass i rådet. På denne måten sørger Legeforeningen for at alle medisinske fagområder får en stemme i utviklingen av norsk helsetjeneste.

Spesialisering versus helhet

Medisinsk vitenskap utvikler seg stadig og spesialiseringen blir stadig dypere. Noen leger ønsker flere spesialiteter, mens andre mener vi må sikre en bredere forståelse av pasientens helhetlige behov.

– En utfordring som diskuteres, er hvordan retningslinjer for stadig smalere fagområder påvirker helsetjenesten. Fastleger må forholde seg til en rekke spesifikke retningslinjer, men samtidig ha oversikt over hele pasienten. Hvordan kan vi sikre at spesialisering ikke går på bekostning av helhetsperspektivet?

– Et nylig eksempel er de nye europeiske retningslinjene for blodtrykksbehandling, som kan føre til at fastleger bruker mye av sin tid på oppfølging av blodtrykk hos ellers friske pasienter, på bekostning av eksempelvis kontroller av pasienter med etablert diabetes, KOLS eller psykisk sykdom. Dette viser hvor viktig det er å finne en balanse mellom spesialisering og en mer helhetlig tilnærming, påpeker Sagabråten.

Retningslinjer og faglige beslutninger

I Norge er Helsedirektoratet ansvarlig for å utvikle nasjonale, normerende retningslinjer, ofte i samarbeid med helseforetakene.

– Men mange mener at de fagmedisinske foreningene bør spille en større rolle i dette arbeidet. I Danmark har fagmedisinske foreninger en mer direkte rolle i utformingen av retningslinjer, noe som har ført til raskere implementering og bedre eierskap blant legene. Dette er en modell Norge kan lære av.

Helseberedskap – en felles utfordring

Pandemien viste hvor viktig det er med et sterkt samarbeid mellom ulike deler av helsetjenesten. Legeforeningen har en unik posisjon til å sikre at helseberedskapen fungerer både nasjonalt og lokalt.

– Under årets faglandsrådsmøte skal vi diskuteres hvordan vi kan styrke helseberedskapen i Norge, enten det gjelder nye pandemier, krisesituasjoner eller generelle utfordringer i helsesektoren, forteller Sagabråten. Han legger til:

– En viktig faktor er å sørge for at retningslinjer og faglige anbefalinger fungerer både i sentrale strøk og i distriktene. Norge er et langstrakt land med ulike helseutfordringer, og det er avgjørende at alle pasienter får tilgang til gode helsetjenester, uavhengig av hvor de bor.

Engasjementet for faget driver oss fremover

Til tross for travle hverdager, engasjerer leger seg sterkt i faglig utvikling. Legeforeningens styrke ligger i samspillet mellom fag, politikk og organisasjon. Faglandsrådet er en sentral arena for å sikre at utviklingen går i riktig retning, og at leger får muligheten til å påvirke fremtidens helsetjeneste.

– Med faget som motor og engasjementet som drivkraft, fortsetter Legeforeningen å være et lokomotiv for norsk helsevesen – til det beste for både leger og pasienter. Jeg gleder meg til fagprat, og livlige diskusjoner, under faglandsrådsmøtet på Fornebu de siste to dagene i april, avslutter Ståle Onsgård Sagabråten.

Publisert: 21. april 2025. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.25.05.12

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 14. juli 2026.